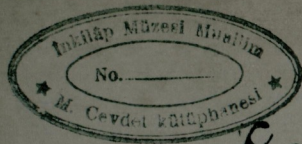

۶ حزيران ۱۹۱۸

صافی : ۴۷

ایکڑھی جلد

یکی محبوسہ

خِکائینه

زنامه خاطره لری

بر نمایش

توز ایچنده کوزل ، صیاقی بر اوکله اوزری ایدی . آقشام آقارایسته کیتنه اول برآزدیکلرک ایچون هرکک اوقیوه لالاجی برسانده ، آکسزین بوتون محوسلر عینی وجود کچی هب بردن برلرندن فیرلادیله ، کیدوب حبسخانه ناک اولوسته صیرالاندیلر .

نملر ترتیب اییدیلرکیندن نه هنوز خیرم یوقدی . ده اوزمانلر ، زندانه یکی کیریش اولدینر ایچون ، کندمه ایچین ایچین اوقدر اوغراشورد ، بالکرکندی بویو یاتمه آقارایقه اوقدر دروند یالیشورد که طرافده نملر کچدیکلرک فرتده اولورد . مالوکه حبسخانه اوچ کوندر آتندن آله قایبوردی . کورک محکوملرک خشتوسزنی بوسوک زمانلرده هر وقتکندن زیاده کوزمه یار برماله کشدی . آرا لرنده لغیردی ایدیلرکن قولامه چاینان بعض جله بارجه لرنی خاطره یق بو حرکتک یوقدن حاضرا لندینی شیددی آکلا یورد .

بن بو خشتوسزنی قشله یوغونله « اوزون ، یوغوی یازکونلرندن سوکره قیسه کیملرک کفایت اینه بن اوقوسته وریبورد . بلکه بوسیلرک هیستند برآز واردی : فقط داما باقیه برچوق سبیلرده موجوددی . غداک آزلی و نمکلرک بوزوفنی بهانه طوبیلرک ایش عمو برنایشه دایه قی کچی کورور . نوپوردی . برچاق زماندر عکولم سرت طولور وپوکک سسلره بوند شکایت ایدیلوردی . حتی آتشیبلردن بری ده کیشدرلش ، فقط یکبسی ده قوولورقینه آکبسی خدتی باشنه کتیرلشدی . او ائشاده تمییزده حقیقه ناک فلاشلامشیدی . ققوشلرده ، علی الخصوص یکنکانه لرده محبوسلر طوب اولوب مدیرک اداره سنی شدلته تشدید ایدیلوردی . خشتود سزلق کوسترنلرک ایچنده بهضیلری آتورق طولارینک سرتلکی وشدتیه ده ایشیدیدن دیکرلری آراسنده سیوریللردی .

ایچمزدده بویه بر طاقم مطالب درمیانه اشتراک ، ده اودوغوس ، یوقیل حرکتلری اداره ایتدکلرندن دولای حکوم ایدیش برچاق کفی واردی . ایسته اصل بولنر هرکسمره قشله هجبالنی کورونوبورور ، طولاشلش انسان کومه لرینک برندن او برینه کیدرک دیکلورلر ، سوبیلورلر ، دینیدورلر دی .

قورقودن بکی بکزی آتش بر حاله چاوش جان کلدی . عکولم انتظامله صیرالاندیلر ، حبسخانه خلقلک کندیسيله بالذات کوروشوب مطالبالده بولنه جنی مدیره بیلدیرمسی کالزاکنه بوندن رجا ایدیلر . زندانه متصل ققوشلرده حکومت طرفدن بسلنه علیل عسکرکرده او بر طرفه ، بوسیلرک قارشیسته صیرالاندیلر . ایدیلن تکلیف اوقدر فوق العاده ایدی که

سغیری یونی خبر آلر آتاز باب عالی به معلومات اعلا ایش ایشده . بو آره اقی - بس بالی جبل الطارق وجودندن خبردار بولونولمادیندن - تعجب وحیرتله آکفا ایدیش ، وایلچی طرفندن ایضاحات ویریلجه دونماض آقده کیزه یققرارلشد .

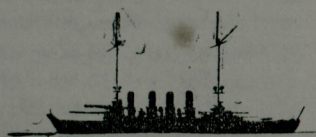
فرانسه حکومتی یوروس و نخاسنی ماش ده کیزندن کچرکن باطریق فکرنده بولونش ایدی . فقط انکله روسیا طرفنی الزام ایدیلوردی . انکله زلر ، روسلره بوتون لیلارلنی آتشلر . . . دونما لرنه آمیرال و برمشلر . کیلری ایچون ضابطلر و طایفه لرنلر تدارکنده بیله یاریدنده بولوغلردی . انکله ، دیپلوماسیسی ایلده روسیا به یاردم ایش . . فرانسه حکومتی تصور وافی موقع نمله یوقندن ، منع ایله شیدی .

توز ۱۷۶۹ ده حرکت ایدن ایک روس دونماضی بکچوق مشاق و مزاحندن سوکرا آتقاق اترسی سته ایکل بهارنده آله ده کیزنه واصل اولا . بیلشدر . روسا شققدرکه روس کیلرینک تانیال ده کیزندن سوا حمله قدر کلبه لیه لری انکله زلرک معاونت مخصوصلر بیلیدی . بو اولایه ایدی ، برروس کیسی بیله ساللا کلش ایدی . اولوف ، موزده ده خریستیانلرک کندیسندن کوستر دکلری خوشنوددرانی ساقه سله چارینا به یازدیمر راپورده : « موزله لیلر اوله طمعکار خریفرلرک بونلرک معاونندن هیچ بر شی ماملو کلدور » دیشدر . و کندیسینک موزله لیلری ترک نه سبینه کندیلری اولدینر آتلاق ایسته شدر .

حال بوکه موزله لیلرک قیباقی روس مأمورین خفه سیک اغفالانه قایلمالری و اولارک مواعید و اضالاتی ایله دولت متبوعه لرنه صدافتسزلک ایتلری ایدی . یوقسه اولوفک شکایاتی غیرعقدی . اولوف ، ایسته دیک کی عسبان تعلیماتی موقع تطبیقه قویلمادیندن دونما ایله جنای قلعهی قایماتی و غنائی دونماسته تعرض ایتک ایچون تلپات ایستدی و آلدی . مع مافیه چاریناک امرینی آکادن ، دونماضی آله لرده کیزنه سوق ایتدی .

بو ، حیزران ۱۷۷۰ ده عثمانی دونماضیه شلاشیدی . ایکی دونما چاریشیدی . عاقبت ، چشمه لیمانده بوتون کیلر یز باندی ، محو اولدی . بونک اوزدنه روسلر داما بویوک امیدلرده شیدلر . سوا حمله ی آبلوقه ایتکلر استابول آچ قانق تهلکسته دوشورمک ایسته دیلر . بواسته امکانسز ایدی . . هم بی طرفلرک شکایتلرنی داعی ایدی . نه کم شرق صولنده الی واسع تجارت صاحی اولان فرانسزلرک شکایاتی توالی ایتمه باشلادی . قاتهرینا دونما قوما تدارلرنه و اواصه شیدیه ویردی . لکن قوماندانلر - یاخود - آمیرالو بیللرکینه کیدیورلردی .

م . خ . نه

قاتهرینا اولوفه برکله ایکی یوز بیک . . . برکرده اوچ یوز بیک روبلا تخصیص وارسال ایتشد . بو باره طبیعی موزه خریستیانلرک کندی جانویه قیبیق ایچون قوللانیله جق ایدی . بر طرفندن اوچ وندانی بحرا بلیقندن ، جبل الطارقندن کیمش و عثمانی عاصیره عرض معاوته شایان اولشدر . فرانسه و کندیلرینه عاده حریت واستغلاله من طرف الله مأمور و موکل اولدینر تلیقه قیام ایلده ی وهرزده نه دیندیه عن حق حقیقت تاقی اولوندی . هرکس خریفک دیکلرینه ایشاندی .

اولوف ، قاتهرینا ناک مقام حکمداری به کیمه یی اوزدنه موزه اهالیسته اخلاک پایدیرق فکرلرنه خادم اولش ، بر پاپاس اوغلنی ده تسالیاه مأمورا کوندرمشیدی . بو ادمک مأمورنی ظاهر آ بلو بونس قشله سندن بولونان کلبسالره توزیع ایدیلرک ایک کی طولوسی قیبتی هدیه لری علنه ایصالن عبارت ایسه ده . . . وظیفه اصیلی هم باره مه هدا یا ایله اورا پاپاسلرنی و اهالیسی اطعام و اضلال ایتدی . « پاپاس اوغلی » ایشی کوردی . به تهرس بورغه عودت ایتدی . اولوف ، بر آره قی چاریناک حرم سعادتده ؛ باشمله تعمیر دیکرله - اوچچی پتروک مقانه قائم اولقه چارلق خیالانه طالش . . . بالاخره بوندن مایوس اولونجه ، شرفده بر صندالی حکومت احرازنی دوشونش اولدیندن ، چارینا ، یونانوسکی لیه ستانه قرال اولدنی کیی : اولوفی یونان قرالی پایدیرق مجبوریتده قلمشیدی . بونک اوزدنه درکه عماریه ناک تسریع اتناش کی بهارنه لره زمانک بخش و احضار آله دیک دولو دورلو سیاسی فرتلرک ظهوریه اولوفی - برچوق کیلر امری آتنده اولدینر حالده - آقده کیزه کوندرمشیدی . قاراماغده باشقا بر پاپاس ده باشند باشه اطراف و انکاف طولاشقده ، القات فسادده بولونقده ایدی . یوده قاتهرینا نامه تلقیبات ایله اوغراشوب طور یوردی .

شوقصیلات ایله قارئیک بر فکر مخصوص ایدیم . لری شایان قنیدر . یوده شوندن عبارتدرکه روسیا ناک نام تریق یولتیقه یی ایکینی قاتهرینا زمانده تمجیم و تظواهر ایتشد . اوتاروخندن سوکرا روسیا دولتی بک بویوک بردوت اولش . . . بکچوق توسع ایش ، کرک ایشیه ، کرک باشقا سبیلرله هیچ بر احتیاجی قانایوب مدینت و انسانیت علنه اتق بکیمهم برعصره اولنی کندی کندی نه وجوده کلش ایکن ، عنودانه یا کلش بر یوله سانش قالشدر . بوتون بر جهانی استیلا سیاسی ایچون بوندن اخف تمیر یوقدر ، سانیرم .

قاتهرینا ناک - یوپوک فرمدرنی تقلید - وولنه رکچی ، دیدرو کی زمانک حکمداران علومعرفاتی اله ایتهمی ده سیاست دولیده موسوف تخیلانه بکچوق یاریدنده بولونشدر .

اعلیٰ، اعلیٰ! کل دنیا لوف، تعجبات کنیزانله
کنیزمئنرک اسلمی آری آری قید ایت؛ سوکرا
لیسته بی بکاور... هیکزی دیوانه چکچکم، حدود
حرقلر! —
تهدیر تأثیرینی کوستردی. ممنونیشرک کتیرین
قافله آراستدن برقیصیق سس:
— بزده مونزا! دیدی.

— هاء، اوله یی، سزده ممنونیشکر ها؟ دیمک
آرا کرده مشوقلر، آلهایشلر وار... شیمیدی آکلارلر.
غیر ممنونلرک ایچندن برس: «اللهه، بوده نایش!»
دیهه سولیندی. مدیر سسک کلدیکی طرفه آتیارقی
کورلهدی:

— کیم وایغیران؟ سنیتمک راستورغیوف؟ کل، محافظ
ایزری یاری محکوم صیراندن چقبوب آغیر
آغیر محافظه ماسه دوغری وایله دی. باغران اودکادی؛
یا لکنر اسمیه اوسه چیلوب چاغریله بی ایچون عکسی
ادعایه جساتر ایدمه مشدی. مدیر آرقاسندن باقرق:

— ییدیکیز یول یاغ سزی قودورتیور، دیه
هایقیری، ممنونلر آریلیکنز!
— مائی بر سله اون قدر محکوم دها:

— ممنونمیرا فندی «حضرتلری! دیه، میرله اندیلر،
اوبرلری عنادیجی رسکوت ایچنده بدیلر. لکنر مدیر
فضله بر شی ایسته یوردی. بو ایلی جان چایوب
وایطیردیز، کورولتوز قایغی ایسته دیک آتلا.
شیلوردی.

— شیمیدی هیکز ممنونیشکر، دکل؛ بن ذاتا
ایشک، فرقهدهم؛ بوسلله قوروب حاضرلایان هپ
مشوقلر، برقاچ آلهایش... (کاتیه دنونرک) وقعهده
مشوقلر اولدینی محقق، آدام عقلی تحقیقات یاپ، بکا
وبر، جانلری باقام!

بوتون اولیبه خطاب ایدن کورسس صوک امری
ویردی:

— هایدی باقام، آنقاریه ساعتی کادی قازمه لر
کوره کار صیره... وورترامپتسی!

مانه لرک طوبلایشنده بالادت بولوندی. محکوملر
محافظه ژاندارمه لر آراستده آیفالنده کی زنجیرلری
سورومرک ماش و طوغله اوجاقلرته دوغری داغیلدیلر.
هیبی سس سس... دو شونجه ایلی، فقط قلاب بو قدر
اوجوز قورولمه قارینه ممنونیلر.

مترجی: رفیق خلک

دوستونی موسی

تایسته حاضرلایان محکوملرک ایملیلری، یوهاری
آلتنده اونلره الحاق اتمک اوزره قوشوشه دوغری
یورودم. زندانه کیردم کیرمل دها یوقدر شدنی بر
حقارته اوغراماشدم. ناپوردم صریلیوردی.
موظبانه پو لیتفه جیلردن بشقه اونوز قدر محکوم
دها طوبلاشندی. بونلر یا قورقافلرندن یاخوده بو
کی نایشرک فالده سز اولدینه ایانداقلرندن ایچریده
قالشردی. ایچمزدن بری:

— ایسته مدیر کلایور! دیهه هایقیری. هپ
نچیره لره قوشوشدق.

مدیر قولاندن آه کولزکی چاریلدیش، قودورمش
کی فیزغین، قیب قیریمیزی قوشویوردی. آغری
آچوب برکله سوله مهن محبوبلرک صیراسته یافلا.
شدی. بویه زمانارده برنوع جساتر صاحبیدی.
عقلیجه حرکت ایدردی. صاری تیریدی یاغی قاسکینی
یاصل کوموش آبولنلری شیمیدی نهغیم، نه سفیل
دورویوردی... ذاتا بو، دوکوک ساجی کیز بر
برآمدی.

آرقه سندن، مدیر اوزرندنه نفوذی سایه سنده
ژندانک اک احمیتی شخصیتی اولان کاجی دیناطوف
کلایوردی. یوق چله کار، فقط خالکسک سوس
برآمدی؛ محکوملر کاتینن ممنونیلر. بونک آردنده
چاوش کوروندی؛ مدیردن غالباً ایز بر زینعت
یمیدی، سوکراسی ایچون دها بیست منلنده خاشرلا.

تالیدی. پیشندن ده محافظه ژاندارمه لر کلایوردی.
مدیره خبر کوندردکلرندن بری حرمة باشی
آچیق دوران محکوملر شیمیدی دوروشلری دوزه.
لشمار، حاضر اول وضعینده بو بونک آسندن کلک
ایلاک امری، دها دوغروس ایلاک هایقیرمه یی
بکلایوردی. انتظارلری اوزون سورمه دی. ایکنجی
جمله دمدریسنی قوروق بر درجه یی کسلندی. معاندندن

فضله حدتلیدی. بولندیمز نچیره دن اونک محبوبلرک
صیراسی بونجه قوشدینی، کیدوب کلدیکی، سورو.
شدیردینی کوردک. ذاتا برک اوزافلندن دولای
نمؤالری، نده محبوبلرک جوابلری ایشیده بیلدک.
یا لکنر کورلین بر سله هایقیردینی قوشویوردق:

— عاصیلر، آدبیزلر! هاه، ایسته مشوق!
محکوملردن برینک اوزرینه آتیلشدی. جوانی ایشیه
مدهک. فقط بر آز سورکه او محبوسلر ایدن آریله یوق
محافظ ژاندارمه لر دهوغری یورودیکی کوردک. بونک
آردندن برابکنجی، براونجی آریله یی.

— طوبیکزی دیوانه وره چکم، طوبیکزی...
(سوکرا آچیق نچیره لر اوکنده بزکی کوریمه) موبلا.
قدمه حرقلرله کیمدر؟ هیکز بورابه کلایکر، هیبی
بورابه کتیریکز! دیهه باغیردی،

کاتب موبطاهه دوغری کادی. بزم هیچ بر
قیاحت و اولادینی، تعجبات کتیرمیکزی آکلادی.
قودوب سوزلری ییله یوردی. اوشیمیدی ایکی برده سته
بسه نرک کوزه کورونور برمنونیه!

— یا! برطباری یوق ها! زانی یوق اولر ده کلیدیلر!
باشلریز برده، محبوب بر حالده هیمز جیتقدق.

چاوش دنه فالدی. فقط بو رجایی اسعاف
ایتمک الله کادی. اوله قوشوشردن پوشانش
اولان محبوسلرک نلر یا به جفی الله بیلیدی. ثانیاً
حبس خنده کینک اوفاق وقعی درحال مدیره خبر
وبرمکه مکفندی، بونک ایچون شدنی امرلر آتشدی.
محبوسلر مرهم آکلامغه تثبیت بیلله ایتدن قورقودن
سارامش چهره سی، هیجاننن صاریلان وجودله
درحال مدیرک اوداسنه قوشدی. بیلایوردی که
آقیردییی نایشیلر طرفدن دکلمنه جکدی بیه...
تراولوب بیق ایشردن دها خیم یوقدی؛ ایچریده

مشولم؛ هرکی اکولید دیزلش کورونجه علاوه
بر یوقله وارظلیه بنده صیرالاق اوزره چقدیم. فقط
هر یوقله ائشاندنه احتیاطاً اطرافلری صاران محافظلردن
میدانده اثر کورمه منیجه دوردم، شاشیق شاشیق
الرافه باقعه باشلادم. هر یوزده کوزه عصیت
دهیجان چایلیوردی؛ بعض چهره لر موس موردی،
هرکس مدیره سوله جک سوزی دوشونمکه

مشغولدی. باقمکه ایچلرندن برچونی بی حیرتله
سوزویور؛ کندیلرینه قالیوب صیرایه کیریشی محاب
بولویوردی. زرا عمری سو فراده ییمدیک، حاله
نم کندی طلیله اشتراک ایدمه جکله ایانایمور.
لریدی. هیبی یوزمه سورقی، آکلامق ایستنه بر
کولزه باقویوردی.

نله اوزمان سستی بیل قوشوایان وحقده ذاتا
حیرتی دوروانان آتوونق قایاجسته: «بوراده سن
نه آریوسلرک به» دیهه هایقیری. ندمک ایسته دیک
آکلامه چالیشان بر نظره بویونه باقمه قالدیم. یوموشاق،
آی خویلو برکنج محبوس دها ایلاک دفته نله سوزه
کیریشورک:

— صحیح، بوراده سن نه دورورسک؟ هادی،
قوشه، چک آراهه!

دیدی. «بن صیرالاندیکزی کورونجه یوقله وار
طن ایتمه» دیهه ککه یوردم. نودنن قولیوقو صابت
ایدن بر وضعیتله کادی:

— سزک بریکز یوراسی دکل... دیدی، آلدن ملودتی،
صیرادن دیناری چقاردی. بکزی سولیدی، قارا

کولزی یارلیور، آلت دوداغی ایصیریوردی.
حقق اولیه مدیرک کلمنه قارش هیجان سز مسکن
دورامیوردی. بن قولیوقو بویله مانارده، یعنی بوتون
قدرتی کوستوب صرف ایدمه جکی مناسبتلر جقدینی
وقت کورمکدن چوق خوشلایردم. فضله کوستریشی
ادالی، جاقالیدی. قیظ ایشلر کوروردی. بو آدم دار
آغاجه بیه کیدرکن برنوع کیدارلی، بر عظمت ووقار
کوستره بیلر ظننندهم.

— بزبوسورته کندی ایشلریز ایچون طوبلا ندق.
سزه عائد برشی یوق. بر طرفه چکلیوب نتیجه یی
کولزه لیکیز. ایسته سزک آرقداشلر اوارده، یمکخانه ده
بریکشدر؛ اولرک یانه کیدیکز.
بولونایی سیاسی مجرملر موبطاهه آچیق نچیره سی
آردنده دورویورلردی. آزلرنده غالباً بولتفه جیلردن
بشقه محبوسلرله واردی؛ کوزیه اولیه کوروندی.